

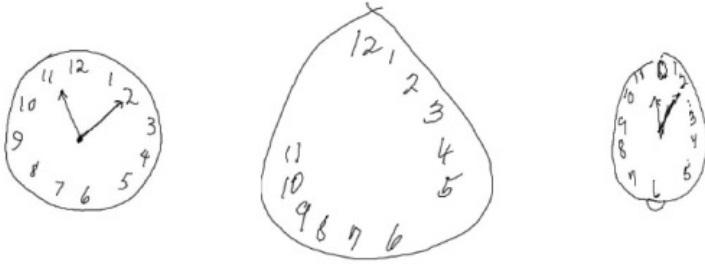

1	<p>Kellele Oskar Lutsu „Kevade“ tegelastest kuulub lööklause: „ Mis kinni ei jää, saab kinni löödud!“?</p>
2	<p>Oklahoma osariigi suuruselt teine linn, umbes 400 000 elanikuga Tulsa oli 20.sajandil tuntud hüüdnimega “Maailma ...pealinn”. Milline sõna sobib punktiirile? Kasahhi keeles kõlab see sõna “мунай” (munai), tšehhidele ja slovakkidele on ta “ropa”, ungarlastele “köolaj” ning meie sugulusrahva vepsade keeles on ta “kivivoi”.</p>
3	<p>2018. aasta alguses liitus FC Barcelonaga Colombia rahvuskoondise kaitsja, kelle perekonnanimi on üsna eestipärane – Mina. Tema (Mina) eeldatav koostöö Belgia rahvuskoondise kaitsja Vermaeleniga tekitas juba ette omajagu elevust, kuna meeste eesnimed viitasid ühe tuntud filmiseeria peategelaste nimedele. Kolumbialane oligi oma eesnime (kuigi muudetud esitähga) saanud selle filmiseeria ühe peategelase järgi. Paraku osales ta Barcelona ridades vaid viies kohtumises ning loodetud nimedemaagia efekti ei tekkinud. Millisest filmiseeriast on aga jutt?</p>
4	<p>See 1732 sündinud tuntud helilooja isiksuse kahestumise all ei kannatanud, kuigi oma muusikalistele oopustele kirjutas alla just nii nagu järgnevalt näha. Perekonnanimi on varjatud, mistõttu küsimegi, millist perekonnanime see isik kandis? Ta jõudis kirjutada 106 sümfooniat.</p> <p><i>Di me giuseppe</i></p>
5	<p>Kes on need kaks härrat (aastail 2017 ja 1980)? (1 õige = 1 punkt)</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> </div>

6	Kes on kuulda muusikateose autoriks?
7	Et seda nime teenida, on üheks tähtsaks tingimuseks see, et valmistamiseks kasutata sort peab olema kas Ugni Blanc, Folle Blanche või Colombard. Mis nime?
8	<p>Väidetavalt peetakse kolmeks kaunimaks linnasiluetiks Napoli, Rio de Janeiro ja Tallinna vaadet merelt. Millist linna aga pidas Marcus Tullius Cicero maailma kauneimaks linnaks? 212 eKr tapsid roomlased selle linna vallutamisel kuulsa teadlase Archimedese. Linna olulisemad antiikaegsed mälestised asuvad Ortigia saarel.</p>
9	See Hollandi diplomaat, orientalist, kirjanik ja illustraator (eluaastad 1910-1967) sai ülemaailmselt tuntuks teostesarjaga, mille peategelaseks on kohtunik Di. Neid raamatuid on tõlgitud ka eesti keelde. Kellest on jutt?
10	<p>Joonisel on kujutatud kognitiivsete häirete diagnoosimiseks kasutatud meditsiinilise testi tulemused. Millised kaks nime mainitakse keskmise ja parempoolse illustratsiooni iseloomustuses? Esimese (vasakpoolse) kella on joonistanud terve inimene, ülejäänud kaks aga haiged inimesed (vastuseks märkige 2 tõbe, mis neid inimesi on tabanud).</p>

11	<p>Tšehhi päritolu Austria kunstniku ja kirjaniku Oskar Kokoschka (1886-1980) maalil "Punane muna" on kujutatud muuhulgas neli kahvlit. Milline ajaloosündmus ajendas Kokoschkat seda teost maalima?</p>
12	<p>Kes on ainsana kandnud Eesti lippu olümpiamängude avatseremoonial kahel korral?</p>
13	<p>Millises linnas asub fotol olev kunstimuuseum, mis on saanud nime geneetika termini järgi („koht, kus kahe homologse kromatiidi vahel toimub ristsiire“)?</p>
14	<p>Selle Vahemeremaadelt pärineva taime seemned kuuluvad maailma vanimate teadaolevate vürtside hulka. Muuhulgas kuuluvad need ka Piiblis mainitud seemned praegu Borodino leiva ametlikku retsepti. Millise taime seemned? See taim on tuntud ka kui <i>kinza</i>.</p>
15	<p>Ugala teatri loominguliseks juhiks on alates 2014. aastast näitleja, lavastaja ja näitekirjanik, kes sai laiemalt tuntuks perepoeg Jaanuse rolliga teleseriaalis Õnne 13. Kellest on jutt? Tema isa on olnud kauaaegne omavalitsustegelane Saaremaal.</p>

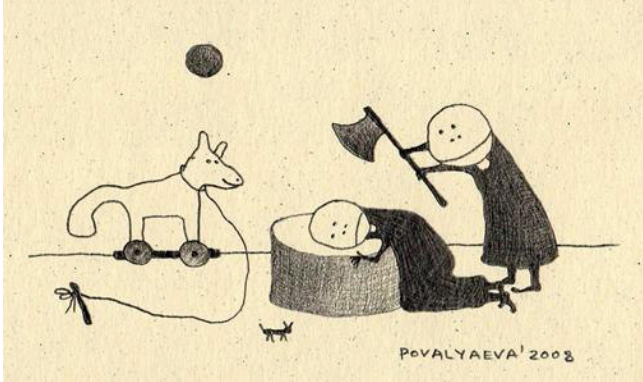
16	Kuulete ühte ooperiaariat. Kes on helilooja ja mis on ooperi pealkiri (1 õige 1 punkt)?
17	<p>Liepaja linn Lätis on oma nime saanud eesti- ja liivikeelsest sõnast „liiv“. Linnas asub ka üks omapärane „liivakell“ (<i>Dzintara pulkstenis</i>). Milles seisneb selle kella omapära?</p>
18	Saagalik romaan "Serafima ja Bogdan" jälgib Peipsiveere külaelu arengut II maailmasõja lõpust Nõukogude Liidu kokkuvarisemiseni. Teos saavutas Eesti Kirjanike Liidu 2017. aasta romaanivõistlusel esikoha ja on maaraamatukogudes enimlaenutatud raamat. Kes on selle teose autor?
19	See prantsuse filosoof (u 1300-1358), pooldas nn moraalset determinismi (inimene valib alati selle võimaluse, mis näib tema mõistusele parim olevat). Selle teooria kriitikaks on loodud temanimelise eesli probleem: kui eesel paigutada ühekaugusele kahest täpselt ühesugusest heinakuhtast, peaks ta nälga surema, sest mõlemad heinakuhtjad on võrdselt head ning eesel ei saa kumbagi esimeseks valida. Kelle eesel ehk kes oli see filosoof?
20	<p>Milline taim? Tema nimi sisaldab ühe müütilise olendi ja ühe muusikariista nime.</p>

21	<p>Millist riiki on valitsenud need kaks keisrit – Tewodros II ja Johannis IV ? Praegu on see riik maailma suurim nende hulgas, kel puudub merepiir. Seal elab ligi 108 miljonit inimest, millise näitajaga asub maailmas 12. kohal.</p> <div data-bbox="375 347 1013 739"></div>
22	<p>Rio olümpial 2016 esinesid britid hobustega seotud aladel edukalt: Nick Skelton võitis kulla takistussõidus, Charlotte Dujardin koolisõidus. Millises distsipliinis võitis kulla aga Max Whitlock?</p>
23	<p>Tema tööde hulka kuuluvad (koostöös Paul Männiga) Rakveres asuv kuju „Noormees jalgrattal muusikat kuulamas“ (pühendatud Arvo Pärtile), Nikolai von Glehni kuju Tallinnas Nõmmel, Paul Kerese mälestusmärk Narvas, aga ka näiteks betoonist tuvikujulised teetõkestid Tallinnas. Kellest on jutt?</p>
24	<p>Auskulteerimisele kui meetodile pani aluse prantsuse arstiteadlane Rene Theophile Hyacinthe Laennec, kes leiutas 1816. aastal Mille? Tal tuli selle leiutamise idee jälgides koduteel kahe poisi mängu.</p>
25	<p>Kes mängis Konstantin Pätsi Mart Kivastiku kirjutatud ning Venemaa lavastaja Aleksander Ogarevi lavastatud näidendis „Kostja ja hiiglane. Päts“?</p> <div data-bbox="614 1377 1117 1691"></div>

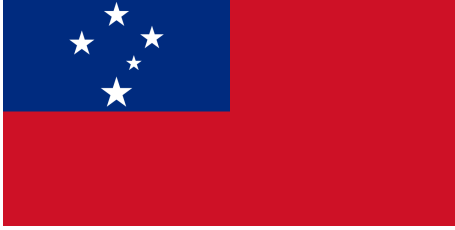

26	Kuulete ühte lugu aastast 1955. Kes laulab?
27	<p>Mis riik on kujutatud sellel füüsilisel kaardil? Tegemist on pindalalt omakandi väikseima riigiga (Eestist poole väiksemaga), mille pealinna nimi sisaldab ka riiginime. Riigis elab palju ühe 1969. aastal toimunud omapärase nimega sõja veterane.</p>
28	Esimene, kes seda kasutas, oli prantsuse neuroloog Guillaume Duchenne. See varieerub siinuskõvera järgi. 1880.-ndatel aastatel arendas seda tehnoloogiat USA-s Nikola Tesla, tänu kellele võetigi see laialt kasutusele. Millest on jutt?
29	Enam kui kakssada tehasd kokku kolmekümnes riigis (sealhulgas ka Eestis) on teinud Wienerberger Grupist maailma suurima tootja oma valdkonnas. Tuntuim kaubamärk on Terca. Mida toodab Wienerberger Grupp?
30	<p>Millisele kirjandusteosele on loodud need illustratsioonid ja kes on nende autor ehk kunstnik? <u>(NB! Kaheosaline küsimus – 1 õige 1 punkt).</u></p>

31	<p>Milline on nende inimeste ühine perekonnanimi?</p>
32	<p>Kes oli see ajalugu teinud kahevõistleja, kes suusaalade 2017. aasta MM-il Lahtis suutis võita kõik kavas olnud neli ala? Sel aastal sai ta Pyeongchangi OM-ilt kaks kuldmedalit.</p>
33	<p>Vesta neitsid olid Vana-Rooma preestrinnad. Legendi järgi kühveldas Vesta neitsi Tuccia oma imeteos kirglikult Tiberi jõest vett ning tassis selle Foorumini, tilkagi maha ajamata. Milles seisnes aga tema imetegu?</p>
34	<p>Kes on fotol olev tänavune juubilar (80), arheoloog ja ajaloolane, Eesti Radio Tarkade Klubi algkoosseisu liige?</p>
35	<p>Nunavuti haldusüksuse pealinn Iqaluit (endine Frobisher Bay) asub Qikiqtaaluki saarel. Millise nime all tunneme me seda Canada suurimat saart paremini?</p>

36	Kes laulab?
37	<p>Küsitava maiusega on seotud erinevate allikate põhjal aastad 1814 või 1818; kondiiter Antonin Carême, vaarikad ning maalil olev mees. Milline maius?</p>
38	<p>Viimasel neljal aastal on NBA finaal toimunud alati nende kahe võistkonna vahel. Kolmel korral on võitnud üks, ühel korral teine võistkond. Millised võistkonnad (1 õige 1 punkt)?</p>
39	<p>Veelinde on palju seltse – nt kurelised, toonekurelised, hanelised, kurvitsalised aga ka pelikanlased. Eestis esindab pelikanlasi vaid üks lind – kes?</p>
40	<p>Pildil on Ruth Flowers (1931-2014). 74-aastaselt otsustas ta jätta maha ta oma senise tavapärase pensionärieluga seonduvad ning omandas uue tegevusala, mille tõttu reisis ta maailmas palju ringi. Mis oli vanaema Ruthi uueks tegevusalaks? Eestis on selle ala tuntumad tegijad Andres Puusepp ja Kristjan Hirmo.</p>

41	<p>Fotol on aastail 1939-2014 elanud 217 cm pikkune näitleja, kes kehastas Bondi filmides pahalast nimega Raudhammas (originaalis Jaws ehk Lõuad). Tema perekonnanimi kattub ühe Tallinna sõpruslinna omaga. Kes ehk milline linn?</p>
42	<p>Millises riigis on praegu rahaühikuna kasutusel mark (mis jaguneb 100-ks pfenigiks)?</p>
43	<p>Tänavu 19.augustil toimus Lauluväljakul EV100 raames üheslaulmine, mille eestvedajateks oli Nargen-festival ja Tõnu Kaljuste. Kava kohaselt esitati 26 temaatilist laulu. Nii näiteks valiti Eesti emalauluks "Ema süda", Eesti õllelauluks "Õllepruulija" ja Eesti sünnipäevalauluks "Ta elagu!". Siin Hiiu pubis sobib küsida aga, milline laul valiti Eesti söögilauluks?</p>
44	<p>Valgevene kunstnik Natalia Povalyaeva on joonistanud terve seeria pilte tuntud kirjandusteoste motiividele. Millist romaani on kujutatud sellel pildil?</p>
45	<p>Tulles 1984 Euroopa meistriks mängis Prantsusmaa jalgpallikoondises tähtsat roll n n "Maagiline ruut", kuhu kuulusid Alain Giresse, Luis Fernandez, Jean Tigana ja Nimetage neljas.</p>

46	Kes on kuulda laulu helilooja?
47	<p>See 1962. aastal esilinastunud Stanley Kubricku film põhineb samanimelisel kultusromaanil (1955). Kubrick otsis naispeaosalist peaaegu aasta otsa. Pärast kohtumist Sue Lyoniga leidis ta, et too on rolli peaaegu ideaalne. Mis film/romaan?</p>
48	<p>Vanakreeka filosoofi, stoik Epictetuse (50-138) üheks deviisiks oli see, et <i>“elada tuleb kooskõlas loodusega, mille määrab maailmamõistus”</i>. Ta kinnitas, et loodus ise määras inimestel rohkem kuulata teisi kui ise rääkida. Millega Epictetus seda väidet argumenteeris?</p>
49	<p>Soome meeste kergejõustiku kuldne ajajärk lõppes sisuliselt Berliini OM-ga, 50-ndatel ja eriti 60-ndatel oli tipptegijaid ja –saavutusi väga vähe. Erandiks Pauli Nevala OM kuld odavisekes 1964, Pentti Nikula ja Jouko Kuha maailmarekordid vastavalt 1963 ja 1968. Millistel, soomlaste jaoks ehk mitte nii traditsioonilistel aladel, need maailmarekordid püstitati? (1 õige 1 punkt)</p>
50	<p>Praktiline auto praktilisele inimesele – mudel nimega Praktik. Milline automark?</p>

51	<p>Millise riigi lipp? Riigi valuuta on <i>tālā</i> ning suunakoond on +685. Möödunud suvel oli sellest riigist meie ajakirjanduses tavapärasest enam juttu.</p>
52	<p>Millises loetelus on esimesena ära toodud hollandlane Jacobus Henricus van 't Hoff? Vastuse täpsusest sõltub punktide arv.</p>
53	<p>Kes tennisistidest sai viimati ühel hooajal hakkama üksikmängu suure slämmiga? Sellest sündmusest on möödas ümmargune arv aastaid.</p>
54	<p>Sellesse koerte tõutüüpi kuuluvad tõud on aretatud jahi otstarbel ning nende ülesanne on saagi kättetoomine jahimehele. Neid on 6 tõugu, sh kiharakarvaline ... ja siledakarvaline Milline koerte tõutüüp (tõug)?</p>
55	<p>Kes on järgnevate, ka mälumängijatele pühendatud luuleridade autor (s. 1954)?</p> <p><i>Kolm korda võidi arvata ja õige oli kolmas. On kapsas ilma karvata ja sibul see mis tolmas. Siis arvata võis korda kaks ja õige oli teine. Meil aseesimees on paks ja sakslatel on Heine. Siis valida võis ainult kord ja ikka läks meil täppi. Et tatarlastel oli hord ja käol ei ole käppi. Nüüd enam arvata ei või ja me ei saagi teada, kes meil silmad segi lõi, kes võiks neid sirgeks seada</i></p>

56	Kuuldav lugu sai populaarseks 40 aastat tagasi. Kes seda esitab?
57	<p>Joonisel on jaapani puulõike kunstniku Utagawa Hiroshige (1797-1858) gravüür, millel on kujutatud Naruto-nimeline veekeeris, mis toimib samanimelises väinas. Naruto on ka teismelisest ninjast koomiksikangelane. Aga peale selle kasutatakse sõna “naruto” tänapäeva Jaapanis teatud tegevuses veelgi rohkem kui veekeerise või manga iseloomustamisel. Milline sõna või sümboli tähistamiseks kasutatakse Jaapanis ka sõna “naruto”?</p>
58	Seda liidumaad peetakse Saksamaa geograafiliseks südameks. Liidumaal asub Weimar, mis oli tähtis kultuurikeskus 19. sajandi algul, aga ka Eisenach, kus on õppinud Martin Luther ja sündinud Johann Sebastian Bach. Mis liidumaa? Selle pealinnaks on Erfurt.
59	Siuru asutajaliikmed olid August Gailit, Marie Under, Johannes Semper, Friedebert Tuglas, Artur Adson, Henrik Visnapuu. Konflikti tagajärjel lahkusid Gailit ja Visnapuu. Järgnes ühingu taastamine kuuele liikmele. Kes liitusid allesjäänutega? (1 õige – 1 punkt)
60	<p>Need kolm daami on pidanud sel aastal ümmargust sünnipäeva ja võiksid seega tänasel võistlusel osaleda. Kes nad on? (2 õiget – 1 punkt)</p>